РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015 ISO/IEC 27001:2013
1051 СОФИЯ, УЛ."ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: (+3592) 8119-443, ФАКС : (+3592) 81 19572, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

ПРОЕКТ!

X

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

Борислав Гуцанов – министър на труда и социалната политика

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на размера на линията на бедност за страната за 2026 г.

УВАЖАЕМ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на размера на линията на бедност за страната за 2026 г.

Определянето на размера на линията на бедност за страната се извършва на основание на Методиката за определяне на линията на бедност за страната, приета с Постановление № 241 на Министерския съвет от 24.09.2019 г. (Обн. , ДВ бр.76 от 2019 г., доп., бр. 83 от 2020 г.изм. с ДВ бр. 68 от 2021 г.).

Линията на бедност е монетарен показател, който се прилага при разработване на държавната политика в областта на доходите и жизненото равнище и при определяне на мерки за социална защита. Тя е и база за определяне на размера на финансовата подкрепа за хората с увреждания, социалните помощи по Закона за социално подпомагане, финансовите помощи и средства (за превенция и реинтеграция, отглеждане на детето при роднини или близки и в приемни семейства) по Закона за закрила на детето, както и за определяне на достъпа до социална пенсия за старост по Кодекса за социално осигуряване.

Всяка година размерът на линията на бедност се актуализира с цел по-добро целеполагане и формулиране на социалните политики, мониторинг на прилагането им, а също и оценка на резултатите на политиките в областта на жизнения стандарт и качеството на живот на хората. Линията на бедност заема важно място в областта на политиката, насочена към намаляване на бедността сред различните социални слоеве на населението, в т.ч. и на „работещите бедни“.

През 2021 г. е прието Постановление № 277 на Министерския съвет (ДВ, бр. 68 от 2021 г.) за изменение на Методиката за определяне на линията на бедност за страната, приета с Постановление № 241 на Министерския съвет от 2019 г. (ДВ, бр. 76 от 2019 г.). С последните промени в Методиката се цели размерът на линията на бедност в България да се определя от изследването на Евростат „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)”. Използва се един показател за определяне на бедността – линията на бедност, определена от изследването EU-SILC, като едни и същи показатели и данни се използват в политиките по доходите, в сферата на социалното подпомагане, на социалното включване, в областта на пълноценния живот на хората с увреждания и др.

В отговор на социалните и икономически предизвикателства, Министерството на труда и социалната политика предприе необходимите действия, като изравни националната линия на бедност и линията на бедност, използвана от Европейската комисия, което е в унисон с провежданата политика за намаляване на бедността.

Чрез ежегодното актуализиране на линията на бедност, определена по изследването на Евростат „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)”, се гарантира, че бедността ще бъде обективно измерена, отразявайки икономическата реалност.

С увеличаването на линията на бедност ще нараснат и социалните помощи по Закона за социално подпомагане, финансовата подкрепа по Закона за хората с увреждания, финансовите помощи и средства (за превенция и реинтеграция, отглеждане на детето при роднини или близки и в приемни семейства) по Закона за закрила на детето, което ще окаже благоприятно въздействие върху уязвимите и най-нискодоходните групи от населението.

През 2025 г. се прогнозира растежът на БВП да бъде 3,0%, подкрепен от публичните разходи, а през 2026 г. намалението на публичните инвестиции ще доведе до забавяне на растежа на БВП до 2.5%.

Използването на линията на бедност, определена в изследването EU-SILC за 2024 г. и публикувано през 2025 г., отразява социално-икономическата среда в страната, пазара на труда и възможностите на бюджета. Промените от социално-икономическо естество през 2023-2024 г. и първото полугодие на 2025 г. са свързани предимно с последиците от свиването на глобалната икономика и цялостното влияние на международната обстановка.

Липсата на предсказуемост по отношение на промените в потреблението и заетостта, свързани с все още наличните рискове, породени от международната обстановка и инфлационните процеси, налагат използването на обективен подход при определянето на размер на линията на бедност за 2026 г. съгласно европейската методика на изследването „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)”, който едновременно да гарантира адекватност на използваната статистическа информация и да обезпечи политиките, относими към ограничаване на бедността.

Предложената стойност от 764 лв. съответства на линията на бедност от изследването „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)”, като националната линия на бедност нараства с 19,7% (126 лв.) спрямо размера ѝ от предходната година и разширява обхвата на социалните помощи.

С определянето на линия на бедност за страната от 764 лв. за 2026 г. финансовата подкрепа за хората с трайни увреждания, месечните социални помощи и финансовите помощи и средства по Закона за закрила на детето ще бъдат актуализирани съобразно възможностите на държавния бюджет. Ще бъде разширен и обхватът на хората с право на социална пенсия за старост според Кодекса за социално осигуряване.

Съгласно чл. 26, ал. 2-4 от Закона за нормативните актове (ЗНА), проектът на Постановление на Министерския съвет за определяне на размера на линията на бедност за страната за 2026 г., заедно с проекта на доклад от министъра на труда и социалната политика, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ са публикувани на интернет-страницата на Министерството на труда и социалната политика и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет, със срок за обсъждане 30 дни.

Предложеният проект на акт води до въздействие върху държавния бюджет по смисъла на чл. 35, ал. 2, т. 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА) и налага разходването на допълнителни финансови средства. Към проекта на постановление е изготвена и приложена финансова обосновка, съгласно образеца по приложение № 2.1 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква "а" от УПМСНА.

Приемането на предложения проект на Постановление не налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право, тъй като с материята, която регламентира актът, не се хармонизират актове на Европейския съюз.

Проектът на Постановление на Министерския съвет за определяне на размера на линията на бедност за страната за 2026 г. е съгласуван в съответствие с чл. 32 от УПМСНА. Направените бележки и предложения са отразени, съгласно приложената справка.

Проектът на Постановление е обсъден в рамките на Националния съвет за тристранно сътрудничество.

След приключването на обществената консултация по чл. 26, ал. 3 на ЗНА и преди днешното заседание, на интернет-страницата на Министерството на труда и социалната политика и на Портала за обществени консултации на МС е публикувана справка за постъпилите предложения, заедно с мотиви за неприетите предложения.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за определяне размера на линията на бедност за страната за 2026 г.

С УВАЖЕНИЕ,

X

БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ
Министър на труда и социалната политика